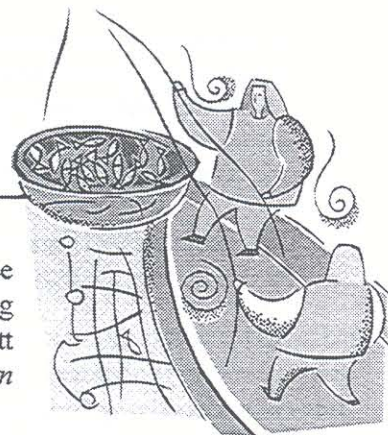

IDFISKE PÅ MÖRKÖ

av Olle Eriksson

I Hembygdsföreningens skrift PÅLSUNDET från 1999 finns en utmärkt redogörelse för fiskets betydelse under första hälften av 1900-talet och vad slags fisk man drog upp ur vattnen runt Mörkölandet. Om iden sägs bl.a. att den i kokad form får ett rödaktigt utseende och i kallnad form är köttet löst och benigt, men "temligen velsmakligt". Vidare, "iden användes allmänast insaltadt och torkadt".

För flertalet nutida människor är fisken tämligen okänd, så ock för mig. I samband med läsning av äldre domstolsprotokoll stötte jag på tre regelmässiga förhandlingsomgångar då idfisket avhandlats och dess betydelse framgick. Jag tog då kontakt med Tore Eriksson i Botten, eftersom det var i vattnet utanför hans bostad som fisket ägde rum. Vidare frågade jag en äldre släkting (född 1906) som i sin ungdom upplevt de svåra år då folk tog tillvara allt som jorden, vattnet och skogen bjöd. Hon ansåg iden vara benig, men i smaken bättre än mörten. I ett annat sammanhang stötte jag på en matsedel från en middag vid slottet under 1600-talet och där framgick att man bl.a. åt kokt id med pepparrotssås. Kanske är detta något för kommande hemvändardagar?

För den läsare som inte känner till var Botten ligger på Mörkö och det viktiga fisket ägde rum, bör delges att platsen ligger ca 2 km söder om Mörkö k:a och fisket sker i bäcken, rinnande från Nora gårds ägor förbi prästgårdsägorna Nökna och Nygård och sedan rinner ut i Saltsjön. Måhända är det gammeldags idfiske i detta lilla vattendrag som gett upphov till gårdsnamnet Idala; det är något som jag överlåter åt andra att verifiera.

Nu raskt över till de gamla protokollen som finns tillgängliga vid Landsarkivet. Fem kopierade sidor överlåter jag till hembygdsföreningen. Texten från 1767 är ganska svårläst, men studera dess slut där kyrkoherden på Mörkö; Johannes Hägerstedts namnteckning återfinns, tillsammans med 10 bönders namnteckningar och bomärken. Flertalet bönder, minst 6, kommer från Nökna och 2 kommer från Ekeby.

Under slutet av 1700-talet ansågs det bildat att blanda in franska ord och uttryck i texterna och så gjorde även kyrkoherden som höll i skrivdonet. "a parte fiske", betyder "fiske litet avsides för sig själv", och uttrycket "vare han consisiable oss plikta", innebär "är han förverkad/tvungen att plikta". Tre olika stavningar av ryssjor förekommer, men jag avstår från att söka skillnaden mellan "rössior" och "bak-rössior". Begreppet "haggårdar" uppfattar jag som en del av vattenområdet tillhörigt en viss gård/person där man med störor nedslagna i botten (senare tids lanor) förberett för säsongens idfiske.

Slutstycket i 1767 års protokoll lyder:

".....undertecknade hafwa öfwerens kommit om vårt fiske på följande sätt nämligen att ingen skall sätta mer än en Rössia wid hwarje haggård förr än wi alla samligen öfwerens komma, att sätta bakrössior när watnet tillåter, så at om några sätter någon bakrössia förr än alla öfwerens komma, ware han Consisiable (tvungen) oss plikta såsom oberättig fiskare, och hwar och en skall hafwa wittiat sina ryssior innan solen går neder, och ingen skal wittia sina ryssior förr än solen är uppgången wid en daler Silfwermynt wite, för den som häremot bryter. Dess utom skal ingen wid samma wite nyttia något a parte fiske (ensam-fiske vid sidan om) . " Botten (kyrkoherdebostaden) d. 27 april 1767 . . . . . därefter 11 namnteckningar och notering; uppläst i Mörkö kyrka.

Nästa protokoll tillkom 15 år efter det föregående. Mörkö har nu fått en ny kyrkoherde vid namn Anders Gustaf Örbom som håller i skrivdonet och jag begränsar mig till vad han noterar i de två första styckena: "Så länge Iden är i sitt uppstigande skall ingen bruka något slags fiske i Bottenbovik, icke heller där med någon båt eller ekstock furdas, på det att Iden ej må varda skräm och hindrad ifrån sitt uppgående i bäcken, utan skola wi alla wara lika sorgfälliga att under nämnda tid wiken måtte hållas fri och ren, samt att all möjlig still-het och försiktighet iakttages äfwen wid ryssjörnas sättande i yttre rännen. Men så snart det märkes att Iden slutat stiga och är på sitt utgående skall det wara så wäl Gåsta åboer som Nygårds och Prästgårdens innehafware tillåtit att i wiken sätta nät wid landen, dock förbehålles att det på ingendera sidan skjär/sker närmare än som förut wanligt warit."

forts nästa sida

HÖLÖ MÖRKÖ HEMBYGDSFÖRENING

VERKSAMHETSBERÄTTELSE ÅR 2004

Styrelsen för Hölö Mörkö Hembygdsförening får härmed avge följande verksamhetsberättelse för år 2004, vilket är föreningens 29:e verksamhetsår.

STYRELSE m.m.

	Ordinarie	Suppleanter
Ordförande	Torsten Eriksson	Ann-Marie de Mander
Vice ordf.	Gustaf Friberg	Bo Öberg
Sekreterare	Gudrun Andersson	Roger Ivebrant
Kassör	Enar Gustavsson	Maj Petersson
Ledamöter	Gunilla Follin Ivar Kraft Ankie Schipper Bengt Stenberg Vera Gustafsson	Barbro Söderström Louise Thor
Revisorer	Lars Eriksson Bertil Gustafsson	Tore Andersson Mait Jacobsson
Valberedning	Orvar Jureus (sammankallande) Sven Björklund Agneta Uddling	Bo Roos Gudrun Carlsson Anna-Lisa Eriksson

Firmatecknare

Föreningens firma har tecknats av Torsten Eriksson och Enar Gustavsson, var för sig.

Möten

Ordinarie årsmöte hölls den 18 mars 2004. Styrelsen har haft 10 protokollförda möten under året.

KOMMITTEER/sammankallande

Årskrönika:	Gunilla Follin	Presskontakt/IT:	Bengt Stenberg
Redskap:	Ivar Kraft	Värdinna:	Maj Petersson
Utställningar:	Ankie Schipper	Medlemsregister:	Gudrun Andersson
Lotterier:	Vera Gustafsson	Kulturhistoriska föreningen:	Sven-Erik Watz
Arkiv/skrifter:	Gunilla Follin		
Dräkter:	Ankie Schipper		
Arkeologi:	Bo Öberg		
Verksamhetsledare:	Gustaf Friberg		

MEMLEMMAR

Föreningen hade vid årsskiftet 423 fullbetalande medlemmar. Inklusiva familjemedlemmar var medlemsantalet 710. Årsavgiften har varit 100 kronor för enskild medlem och 150 kronor för familj. Senaste årsmötet beslutade att fr o m 2005 höja avgiften till 150 respektive 200 kronor.

AKTIVITETER

Årsmöte hölls i Kyrkskolan den 18 mars med ca 80 deltagare. I anslutning till mötet visade Enar Gustavsson ett bildspel med gamla fotografier från Skilleby, ett resultat från studiecirkeln "Skilleby genom tiderna". I Blå Salen visade Torbjörn Nilsson sina keramikalster.

Båtbyggarskolan vid Stensunds folkhögskola visades den 3 april för ett tjugotal medlemmar.

Traktorsafari i Skilleby. Den 24 april gjordes en guidad utflykt med tre veterantraktorer i Skilleby med omnejd, c:a 25 deltagare.

Vårvandringen runt "Radiogården 1938", Berga på Mörkö, ägde rum den 15 maj. 25 personer blev försatta 66 år tillbaka i tiden av Eva-Britta "Kalle" Landström, yngsta medlemmen i radiofamiljen.

I Kålsö naturreservat gjordes den 16 juni en "oplanerad" vandring med biologen Bjarne Tutturen från kommunen/Naturskyddsföreningen som entusiastisk guide. Cirka 20 deltagare.

Båtutflykten till Askö den 20 juni, i samarrangemang med Svenska Kyrkan, samlade 88 personer. Föredömlig guidning genomfördes av fast bosatta på ön.

Hemvändardagen den 5 september samlade över åttio gamla och nya medlemmar. Fotoutställning, en magnifik leksaksladugård och visning av mjukisdjur "från då till nu" ingick i programmet. Intresset för våra arkivuppgifter om personer och fastigheter var glädjande stort.

Natur- och kulturvandring vid Simsjön den 11 september samlade cirka 25 deltagare. Kommunekolog Bo Ljungberg och vår medlem Bertil Ericsson guidade.

Arkeologivandringen "Finn fem fornlämningar" den 26 september hade ett femtontal deltagare.

Vid medlemsmötet, tillika styrelsemöte, den 11 oktober, passade några medlemmar på att informera sig och ge förslag till fortsatt inriktning. Vi kommer att föreslå en fortsättning/utveckling av dessa möten.

Vid Öppet hus den 11 november tittade omkring 40 personer på vår nya permanenta utställning om Edeby. Dessutom visades och kommenterades livligt ett bildspel om Oaxen. Båda hade möjliggjorts genom generösa gåvor av bilder och annan dokumentation, som vi fått under året.

MittiVeckan

"Lokalanknutna" personer har frikostigt delat med sig av sina kunskaper, och svarat på våra frågor. Under året har vi dessutom lagt in en filmkväll och en kvällsvandring. Deltagare har varit från 15 till 40 personer.

Hölö Mörkö mitt i Sörmland

- arkeolog Eva Fransson

Hölö fritt ur hjärtat

- deltagare ur Hölöcirkeln berättade

Forntiden mitt ibland oss

- arkeolog Eva Skyllberg

Barnhusbarn på landet och i stan

- författaren Janne Lundström

Vandring runt Hölö samhälle,

- deltagare ur Hölöcirkeln guidade

Filmer och videos från Hölö och Mörkö

- vi visade och diskuterade ett urval från vårt arkiv

Båtbyggarskolan på Stensund

- Preben Möller berättade om verksamheten

STUDIECIRKLAR

Skilleby. Forskning om, och dokumentation av trakten kring Skilleby har fortsatt under året, under ledning av Enar Gustavsson. Besök cirkelns hemsida, www.skilleby.se

Hölö. Under våren avslutades genomgången av samhällets tillkomsttid. Hösten har ägnats åt studier och livliga diskussioner om Hölö landsbygd, väster om järnvägen. Deltagarantalet har varit ca 20 personer, under ledning av hölögänget Bengt, Bertil, Stig och Sven.

Arkeologi. Några tema för diskussioner och vandringar har varit fornborgarnas gåtor, Österbygravfältet och en spännande kartläggning av gränserna för de gårdar som fanns på Mörkö redan under järnåldern. Cirkelledare Bo Öberg

SKOLVERKSAMHET

Avgångsklassen har som vanligt fått några av våra skrifter. Vid femteklassarnas slottsbesök på Tullgarn bjöd vi på saft och bullar i parken.. På Lucia sjöng 37 barn från Hölöskolan för styrelse och föräldrar, sammanlagt ca 70 personer.

Trots ovanstående tycker vi inte att samarbetet med skolan varit av den omfattning det skulle kunna vara. Formerna för detta kommer att se över.

ÖVRIG VERKSAMHET

Föreningen har, främst genom Torsten Eriksson och Gustaf Friberg, deltagit aktivt i styrelsearbetet i Sörmlands Kustlag.

Representanter för föreningen har deltagit i Östra Sörmlands Hembygdsråd, samt i av Hembygdsförbundet anordnad utbildning i redigering och framställning av medlemsskrifter. Föreningen har under året yttrat sig om förstudien för Ostlänken.

Föreningen har under året varit remissinstans för de nya belägenhetsadresserna.

Föreningen har sedan våren 2004 en enkel hemsida: www.hembygd.se/stockholm/holomorko.

SKRIFTER

Boken om Oaxen blev klar under våren och har sålt mycket bra. Försäljningen av skrifter överstiger förra årets nivå med god marginal. Bland särskilda försäljningstillfällen kan nämnas hemvändardagen på Oaxen i juni, Hölö marknad i augusti och julmarknaden på Lida gård.

LOKALUTHYRNING

Föreningen har under året ökat aktiviteterna kring uthyrning av lokalerna, vilket resulterat i ökade intäkter.

PERSONAL

Lennart Johansson har arbetat på deltid fram till pensioneringen i början av året. Därefter har Sven-Erik Watz arbetat i motsvarande omfattning under resten av året. Tyvärr måste Sven-Erik lämna oss i början av 2005, då han tillträder en anställning i Stockholm.

MINNESGÅVOR OCH DONATIONER

Föreningen har under året mottagit minnesgåvor efter avlidna Hölöbor: Helga Eriksson, Carin Heinonen och Tore Eriksson. De anhöriga har tackats personligen.

Vi vill också tacka alla som genom donationer och på andra sätt bidragit till vår verksamhet.

Föreningen har under året fått del av medel ur en kommunal stipendiefond som upplösts, vilket vi tackar för.

EKONOMI

Beträffande den ekonomiska ställningen hänvisas till resultat- och balansräkningen. Föreningens likviditet och soliditet är god, men det finns "orosmoln" för framtiden beträffande kostnaderna för våra lokaler. Telgebostäder har tagit över förvaltningen av fastigheterna och vi vet för närvarande inget om den nya hyresvärdens framtida intentioner beträffande hyror, energikostnader etc.

KOMMENTARER TILL BOKSLUTET

Redovisningsmetoden har ändrats till räkenskapsenliga principer, vilket innebär att intäkter och kostnader periodiserats, samt att lager av under året anskaffade ej sålda varor redovisas som tillgång, efter nedskrivning för inkurans.

TACK

Styrelsen riktar ett stort tack till alla, som på olika sätt bidragit till ett framgångsrikt år!

Hölö/Mörkö i januari 2005

Torsten Eriksson

Gudrun Andersson

Enar Gustavsson

Gustaf Friberg

Gunilla Follin

Ankie Schipper

Bengt Stenberg

Ivar Kraft

Vera Gustafsson

BUDGET 2005

Budgeten baseras på ungefär samma omfattning av verksamheten som under det gångna året. Med anledning av den stora osäkerheten kring lokalkostnaderna ligger ett något pessimistiskt scenario till grund för dessa, vilket resulterar i en underbalanserad budget.

VAL

I tur att avgå vid årsmötet är:

Styrelsen: ordförande Torsten Eriksson, sekreteraren Gudrun Andersson, kassören Enar Gustavsson, ledamöterna Ankie Schipper och Bengt Stenberg, suppleanterna Bo Öberg, Roger Ivebrant, Maj Petersson, och Barbro Söderström.

Revisorerna: Lars Eriksson och Bertil Gustafsson, suppleanterna Tore Andersson och Mait Jacobsson.

Valberedningen: Orvar Jureus, Sven Björklund och Agneta Uddling med suppleanterna Bo Roos, Gudrun Carlsson och Anna-Lisa Eriksson.

Nyval:

Vid årsmötet skall väljas:

Ordförande	på 1 år
4 Ordinarie ledamöter	på 2 år
3 Suppleanter	på 2 år
1 Suppleant	på 1 år
2 Revisorer	på 1 år
2 Revisorssuppleanter	på 1 år
3 Valberedare, varav en sammank.	på 1 år
3 Suppleanter till valberedningen	på 1 år

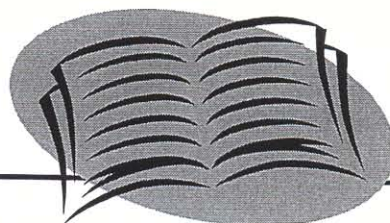
Hölo Mörkö Hembygdsförening

Resultat och balansräkning per den 31/12 2004 och Budget 2005

	2003	2004	Budget 2005
Rörelsens intäkter			
Sålda skrifter	18 399	35 548	15 000
Medlemsavgifter	34 925	50 150	65 000
Uthyrning av lokaler	-	5 340	3 000
Övr ersättn och intäkter	6 163	15 740	15 000
Gåvor och bidrag	26 080	-	-
Minnesfond	1 000	-	-
Ränta	294	12	50
Summa intäkter	86 861	106 790	98 050
Rörelsens kostnader			
Lokalkostnader	-	-	- 40 000
Inköp materiel och varor	- 1 552	- 7 077	- 5 500
Uppvaktningar och kondoleanser	- 1 296	- 2 093	- 2 000
Förbundsavgifter	- 6 370	- 8 360	- 9 000
Utbildning/kursavgifter	850	- 300	- 500
Reparationer hyrd lokal	-	- 500	-
Övr kostnader hyrd lokal	-	- 98	-
Inventarier och reparationer	- 25 571	- 820	- 5 000
Frakter och transporter	-	- 105	- 150
Trycksaker	-	- 2 086	- 2 500
Kontorsmaterial	- 3 731	- 3 862	- 4 000
Tryckkostnader	- 7 777	- 19 168	- 8 000
Årskrönika	- 12 267	- 17 714	- 20 000
Telefon	- 3 376	- 3 204	- 3 500
Porto	- 5 906	- 5 962	- 6 000
Försäkringar	- 1 300	- 1 500	- 1 530
Möten	- 2 987	- 3 131	- 3 000
Övriga kostnader	- 2 637	- 7 315	- 7 000
Bankkostnader	-	- 1 004	- 1 200
Nedskrivningar varulager	-	- 4 133	-
Reseersättningar	- 1 100	- 1 489	- 1 500
Avskrivningar	-	-	- 5 000
Summa kostnader	- 76 720	- 89 921	- 126 380
Resultat	+ 10 141	+ 16 869	- 27 330
	86 861	106 790	
Balansräkning			
Tillgångar	Ing balans	Utg balans	
Kundfordringar	-	250	
Förskottsinsbetalda fakturor	-	1 530	
Kassa	738	542	
Postgiro	107 172	105 063	
Varulager	-	4 750	
S:a tillgångar	107 910	112 135	
Skulder och eget kapital			
Eget kapital	77 725	87 866	
Minnesfond/Donationer	-	7 400	
Redovisat resultat	10 141	16 869	
Leverantörsskulder	20 044	-	
S:a skulder och eget kapital	107 910	112 135	

Enar Gustavsson

Båtsmän och Ryttare

i Hölö Mörkö socknar. Utarbetad av Hembygdsföreningen
Utgiven 1999. 29 sidor. **Pris 30:-**

Den gamle skräddaren berättar

En sörmländsk folk- och bygdeskildring från senare delen
av 1800-talet. Baserad på skräddare Ljungrens memoarer.
Läsvärd! Utgiven 1999. 62 sidor. **Pris 100:-**

Fifång - en ö utan källor

Ett skärgårdstorp under Tullgarns kungsgård. Av Maria
Landin och Björn Öberg. Utgiven 2001. 68 sidor.
ISBN 91-631-1340-6 **Pris 100:-**

Gamla mynt, mått och vikter

Tallriksunderlägg med intressant tema. Inplastad.
Format 297 x 420 mm. **Pris 30:-/st 100:-/4st**

Hölöbygdens Hembygdsdräkt

Dräkten invigd den 3 juli 1982. Innehåller brodyr och söm-
nadsbeskrivning. Av Monica Svensson.
Utgiven 1988. 28 sidor. **Pris 30:-**

Hölö Kyrkskola 100 år

En sockenscolas historia 1879-1979. Utgiven 1996.
2:a omarbetade utgåvan. 24 sidor. **Pris 30:-**

Hölö-Passet

Med Åby Hälsobrunn och Hölöslaget. Ett stycke bygde-
historia. 3:e upplagan. utgiven 2001. 16 sid. **Pris 30:-**

Hölöprosten Scharff

och rysshärjningarna 1719. Av Ivar Högström.
2:a upplagan. Utgiven 1998. 39 sidor. **Pris 30:-**

Hölö Socken

En tidsberättelse från 1828. Av prosten Johan Erik Petri.
Sörmländska handlingar nr 25.
Nytryck 1999. 96 sidor. **Pris 150:-**

Julen på Mörkö prästgård på 1860 och 1870-talen.

En julberättelse av Anna Ahlander. En verklig läsoplevelse!
Rikt illustrerad. 24 sidor. A5. **Pris 30:-**

Kongl. Vetenskapsacademiens Handlingar för 1826

Strödda anteckningar om Svenska Flyttfoglarna i Söderman-
land av Kyrkoherde C. Ulr. Ekström. Nytryck 2001.
16 sidor. **Pris 30:-**

Mörköbygdens Hembygdsdräkt

Dokumenterad från 1828. Innehåller brodyr- och sömnads-
beskrivning. Av Lena Nyberg-Almqvist.
Utgiven 1984. 29 sidor. **Pris 30:-**

Mörkö Socken

En tidsberättelse från 1828. Av prosten Carl Ulrik Ekström.
Sörmländska handlingar nr 26. Nytryck 1999. 116 sidor.
Pris 150:-

Pålsundet.

"Sundet som skiljer Mörkö från övriga Sverige"

En hembygdshistorisk tillbakablick. Utarbetad av HBF's
studiegrupp 1999. 57 sidor. **Pris 50:-**

Tegeltillverkning inom Hölö Mörkö

Verksamheten under 1600-1700 och 1800-talen. Utgiven av
HBF's studiegrupp 1996. 16 sidor. **Pris 30:-**

Tullgarn i Hölö historia

En historia som börjar på 1200-talet. Svenske kungens
residens som idag står under Slottsförvaltningens och Fastig-
hetsverkets beskydd. 2:a utgåvan 1996. 20 sidor. **Pris 30:-**

Hölö Sockenstämmoprotokoll

I renskrift från handskrivna och kopierade originalhandlingar.
Från åren 1766 - 1768. Utgiven 2002. 147 sidor. **Pris 100:-**

Mörkö Sockenstämmoprotokoll

I renskrift från handskrivna och kopierade originalhandlingar.
Från åren 1844 - 1846. Utgiven 2002. 130 sidor. **Pris 100:-**

Årskrönikan

Spännande berättelser från hembygden. Skrivna av medlem-
mar och sockenbor. Innehåller även HBF's verksamhets-
berättelse mm. **pris se nedan**

Det gamla Oaxen

Flaggjunkaren Emanuel Jansson, född 1873, berättar detalje-
rat, livfullt och med skärpa i sina åsikter. Barndom och
uppväxtår inleder; därefter får var och en av öns trettiofem
familjer sitt eget kapitel. Helheten utgör en unik bild från det
slutna livet på kalkbruksön under mer än femtio år.
Hembygdsföreningen har kompletterat skildringen med foton,
kartor, faktarutor och kommentarer. Utgiven 2004.
94 sidor. **Pris 160:-**

Saknar Du någon årskrönika?

Årskrönikor från åren	1989 - 2000	30:-/st
Årskrönikor från	2001 -	50:-/st

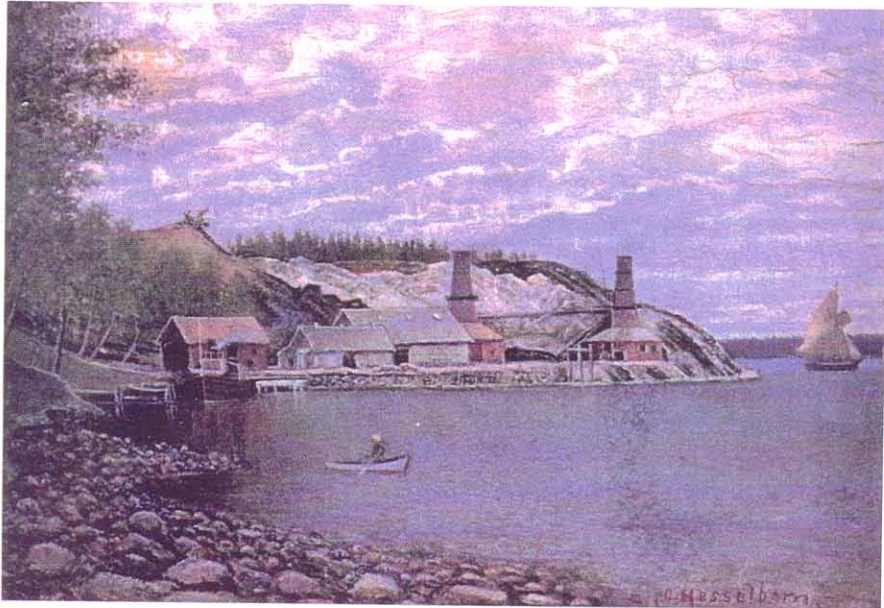
Årets krönika ingår i medlemsavgiften

Skrifterna beställs från Hölö Mörkö Hembygdsförening
Kyrkskolan 153 92 HÖLÖ. Tel 08-551 57160 PG 82 65 18 - 3
E-post: holomorko@telia.com

Har Du läst vår senaste?

det gamla Oaxen.

”Hur många gånger stod jag ej ute på gården och såg upp mot himlavalvet, det tedde sig så stort och mäktigt för mina ögon, med tusen sinom tusen gnistrande stjärnor och jag tänkte, på hela jorden finnes ej en sådan plats som Oaxen”

Flaggjunkare Emanuel Jansson skildrar livet på kalkbruksön Oaxen vid 1800-talets slut

Emanuel Jansson, född 1873, berättar detaljerat, livfullt och med skärpa i sina åsikter. Barndom och ungdomsår inleder; därefter får var och en av öns trettiotal familjer sitt eget kapitel. Helheten utgör en unik bild från det slutna livet på kalkbruksön under mer än femtio år. Hembygdsföreningen har redigerat och kompletterat skildringen med foton, kartor, faktarutor och kommentarer.

94 sidor intressant läsning! Pris 160 kronor
Köp den hos Hölö Mörkö Hembygdsförening
Tel 08 - 551 57160